

Hà Nội, ngày 01 tháng 10 năm 2024

Số: KNHD-10/BT/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ
THỜI HẠN THÁNG**
(Từ ngày 01/10/2024 đến ngày 31/10/2024)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 9/2024, độ ẩm không khí trung bình trên khu vực dao động trong khoảng 80-86%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 564-584°C; Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 94-96mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 118-199mm; Cân bằng nước trong đất dao động trong khoảng 45-94%; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 31-33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 25-26°C; nhiệt độ trung bình phổ biến cao hơn so với trung bình nhiều năm (TBNN) từ 0,5-1,0 °C, có nơi cao trên 1,5°C, một số nơi ở khu vực có nhiệt độ ở mức xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ; Tổng lượng mưa phổ biến cao hơn từ 20-80% so với TBNN cùng thời kỳ, một số nơi cao hơn từ 100-200%.

Trong tháng 9/2024, trên biển Đông đã xuất hiện 02 cơn bão, cơn bão số 3 (Yagi) và cơn bão số 4 (SOULIK) đã ảnh hưởng trực tiếp đến khu vực. Cũng trong tháng 9/2024, Bắc Trung Bộ đã xuất hiện 02 đợt nắng nóng, từ 04-05/9 tại Thanh Hóa – Quảng Bình và từ 07-09/9 tại Quảng Trị đến Thừa Thiên Huế. Tháng 9, khu vực đã xuất hiện 03 đợt mưa lớn như sau: từ ngày 06-07/9, 10-12/9 và 17-23/9; trong đó, đợt mưa từ ngày 17-23/9 do ảnh hưởng của dải hội tụ nhiệt đới và hoàn lưu cơn bão số 4, khu vực đã có mưa vừa, mưa to, có nơi mưa rất to xảy ra trên diện rộng với tổng lượng mưa phổ biến từ 200-400mm, có nơi hơn 500mm, đặc biệt tại Hương Sơn (Hà Tĩnh) có mưa 636mm.

Trong tháng 9, do ảnh hưởng của bão số 3 và số 4 đã gây nhiều thiệt hại cho nông nghiệp, cụ thể: theo số liệu thống kê thiệt hại, bão số 3 đã gây thiệt hại 106,06 ha lúa, 121,53 ha hoa màu, 51 ha cây lâm nghiệp, 64,64 ha cây công nghiệp, 798,3 ha cây hàng năm tại Nghệ An; 2.706 ha lúa, 359,6 ha hoa màu,

909 ha cây hằng năm, 2,35ha cây ăn quả, 36,77 ha cây lâm nghiệp, 124 cây xanh tại Thanh Hóa. Bão số 4 và mưa lũ đã gây ngập, hư hại cho 1.120,69ha lúa (Thanh Hoá 525,11ha; Nghệ An 554,77ha); 5.021,6ha hoa màu (Thanh Hoá 1.191,65ha; Nghệ An 3.767,8ha; Hà Tĩnh 72,15ha); 1.404,39ha cây trồng khác (Thanh Hoá 58,4ha; Nghệ An 1.333,99ha; Hà Tĩnh 12ha); 2.377,22ha diện tích nuôi trồng thủy sản (Thanh Hoá 394ha; Nghệ An 1.901,72ha, Hà Tĩnh 41,5ha); 83 con gia súc (Thanh Hoá 07; Nghệ An 76) và 18.714 con gia cầm (Thanh Hoá 1.250; Nghệ An 17.464) bị chết.

(Nguồn: phongchongthientai.mard.gov.vn; chicucthuyloi.nghean.gov.vn; pctt.thanhhoa.gov.vn)

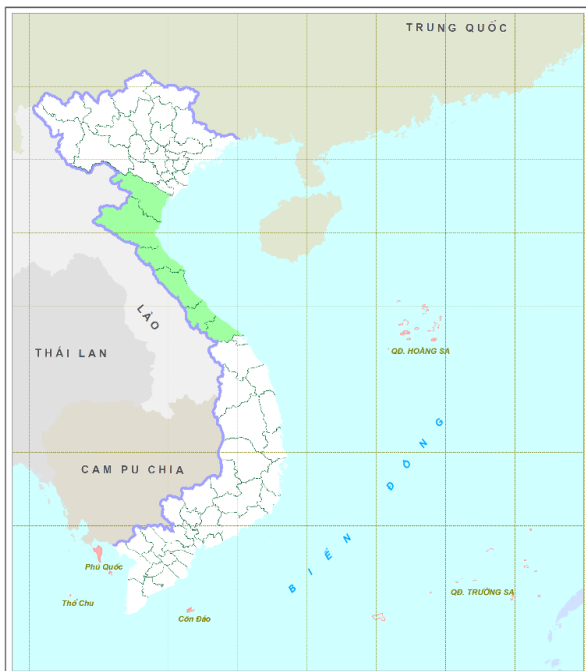
Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-30/9/2024)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 9
Độ ẩm không khí (%)	74-84	84-88	83-88	80-86
Nhiệt độ tối cao (°C)	32-35	31-32	30-32	31-33
Nhiệt độ tối thấp (°C)	26-27	24-26	25	25-26
Tích ôn hữu hiệu (°C)	216-228	185-190	162-170	564-584
Mưa hữu hiệu (mm)	3-101	31-138	10-26	118-199
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	35-36	31-32	27-28	94-96
Cân bằng nước trong đất (%)	45-94			

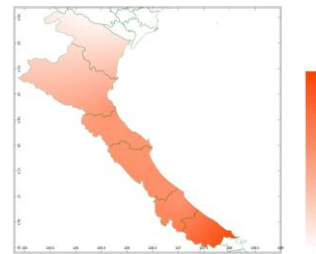
Tháng 9, các diện tích lúa Hè Thu trên khu vực ở các giai đoạn trổ bông – chín – thu hoạch - thu hoạch xong. Trong những ngày đầu tháng 9, trên khu vực phổ biến ngày nắng, cục bộ có nắng nóng; đồng thời lượng không đáng kể đã giúp cho công tác thu hoạch trên các diện tích lúa Hè Thu đã chín diễn ra tương đối thuận lợi. Những ngày còn lại trong tháng, do ảnh hưởng của 2 cơn bão số 3 và số 4 xảy ra liên tiếp, trên khu vực đã xuất hiện nhiều ngày có mưa vừa, mưa to đến rất to đã gây ra tình trạng ngập úng, thiệt hại cho nhiều diện tích lúa trong khu vực. Theo số liệu thống kê thiệt hại, bão số 3 đã gây thiệt hại 106,06 ha lúa tại tỉnh Nghệ An và 2.706 ha lúa tại tỉnh Thanh Hóa; bão số 4 đã gây ngập, hư hại 1.120,69 ha ha lúa (tập trung chủ yếu tại 2 tỉnh Thanh Hóa và Nghệ An). Trong tháng 9, sâu hại trên cây lúa không đáng kể do phần lớn các diện tích lúa đã cho thu hoạch; tồn tại trên những diện tích lúa chưa thu hoạch còn một số đối tượng như: nhện gié, rầy nâu, bệnh lem lép hạt, bệnh khô vằn... gây hại rải rác.

Rau các loại trong tháng qua phổ biến trong giai đoạn phát triển thân lá. Trong tháng 9, do ảnh hưởng của 2 cơn bão số 3 và số 3, trên khu vực đã có nhiều ngày có mưa vừa, mưa to, có nơi mưa rất to đã gây ra nhiều thiệt hại cho các diện tích rau trong khu vực. Theo số liệu thống kê thiệt hại cho thấy, bão số 3 đã gây thiệt hại 121,53 ha hoa màu tại Nghệ An và 359,6 ha hoa màu tại Thanh Hóa; bão số 4 đã gây ngập, hư hại 5.021,6 ha hoa màu (tập trung tại các tỉnh Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh). Cũng do lượng mưa trong tháng tương đối nhiều, độ ẩm trong đất tại nhiều nơi liên tục tăng cao đã tạo điều kiện cho một số đối tượng như bệnh lở cổ rễ, bệnh thối nhũn, bệnh thán thư ... phát triển và gây hại gia tăng trên nhiều diện tích rau trong khu vực.

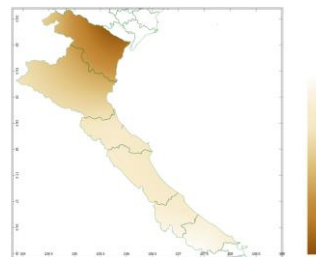
2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (từ ngày 01/10/2024 đến ngày 31/10/2024)

Hình 1: Bản đồ vị trí khu vực dự báo

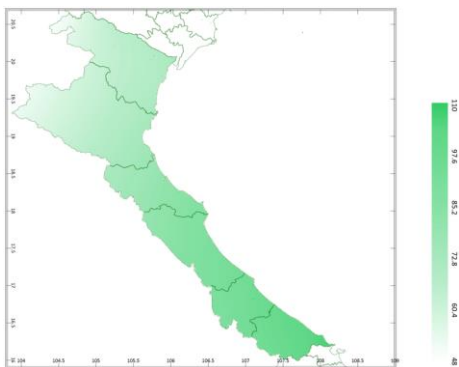

a) Tổng tích ôn hữu hiệu

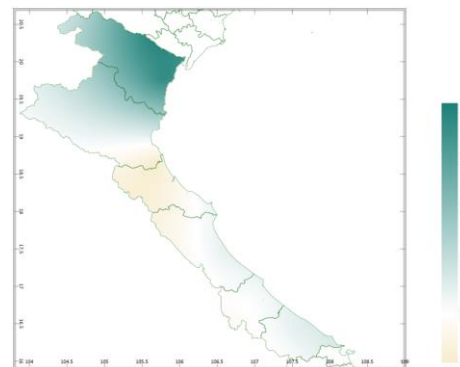

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu tháng

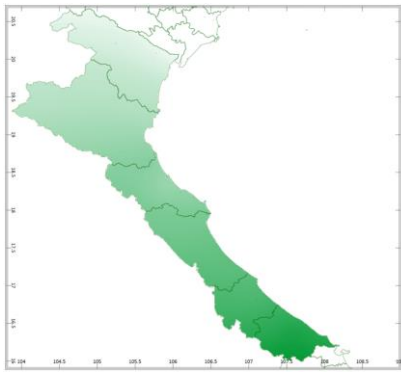

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu

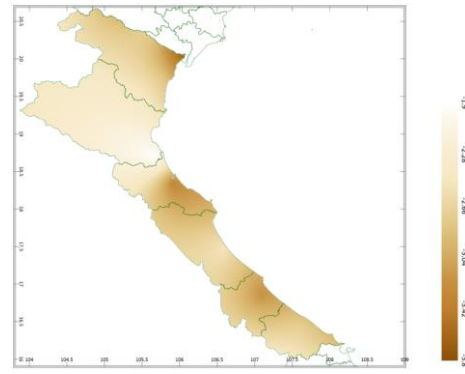

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 3: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

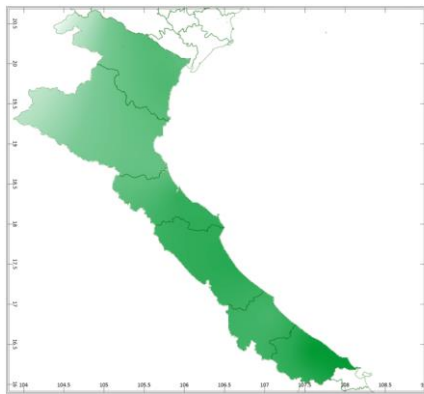

a) Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng

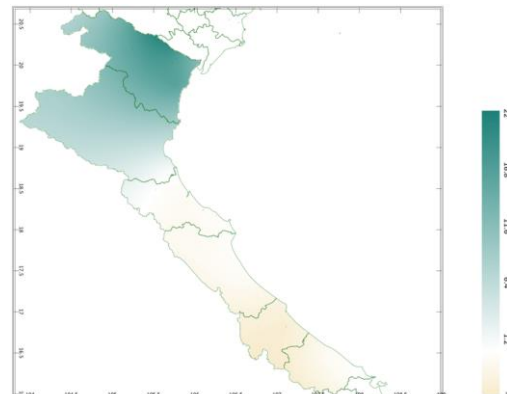

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 4: Bản đồ bốc thoát hơi tiềm năng tháng

a) Cân bằng nước trong đất

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 5: Bản đồ cân bằng nước trong đất tháng

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 26-28°C, nhiệt độ tối thấp trung bình dao động trong khoảng 22-24°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 166-182°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 156-168°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 137-151°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) trên toàn khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 29-92°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 4-47mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 31-49mm; trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 11-23mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại tỉnh Hà Tĩnh, phần nhỏ phía Nam và Đông Nam của tỉnh Nghệ An, phần phía Tây Bắc của tỉnh Quảng Bình có xu thế thấp hơn cùng kỳ có thể lên đến 9mm; Các vùng còn lại trong khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ phổ biến từ 2-40mm.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trong tháng dao động trong khoảng 79-86mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm trên toàn khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 2-3mm.

Cân bằng nước trong đất trong tháng 10/2024 dao động trong khoảng 93-98%. So với cùng kỳ năm trước, cân bằng nước trong đất tại tỉnh các tỉnh Thanh Hoá, Nghệ An có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 1-16%; Các vùng còn lại trong khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ phổ biến từ 1-4%.

Độ ẩm không khí tháng 10/2024 dao động trong khoảng 80-87%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 10
Độ ẩm không khí (%)	73-86	88-90	77-85	80-87
Nhiệt độ tối cao (°C)	26-29	26-28	25-26	26-28
Nhiệt độ tối thấp (°C)	22-24	24-25	21-23	22-24
Tích ôn hữu hiệu (°C)	166-182	156-168	137-151	461-501
Mưa hữu hiệu (mm)	4-47	31-49	11-23	69-100
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	29-32	26-28	24-26	79-86
Cân bằng nước trong đất (%)	93-98			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 10/2024 cao hơn TBNN cùng thời kỳ từ 0,5-1,0°C; tổng lượng mưa phổ biến cao hơn từ 10-30% so với TBNN cùng thời kỳ. Trong tháng 10/2024, Bão/ATNĐ trên khu vực biển Đông và ảnh hưởng đến đất liền Việt Nam có khả năng ở mức xấp xỉ đến cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ (TBNN trên biển Đông: 2,0 cơn; TBNN đổ bộ: 0,8 cơn). Trong thời kỳ dự báo, KKL tiếp tục có xu hướng hoạt động gia tăng về tần suất và cường độ. Trong tháng 10/2024, khu vực có khả năng xuất hiện các đợt mưa lớn diện rộng. Ngoài ra, các hiện thời tiết nguy hiểm khác như mưa lớn, dông mạnh kèm theo lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh có thể sản hưởng lớn đến sản xuất và các hoạt động dân sinh. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV QG).

Trong tháng 10, lúa Hè Thu trong giai đoạn chín-thu hoạch các diện tích còn lại (chủ yếu tại một số tỉnh phía Bắc khu vực). Trong tháng tới, khu vực có khả năng xuất hiện các đợt mưa lớn diện rộng; mưa tập trung chủ yếu trong tuần

thứ 2 của tháng, trong tuần đầu tháng khu vực có mưa không đáng kể. Do đó, trong tuần đầu tháng, người dân cần tập trung thu hoạch toàn bộ những diện tích lúa Hè Thu; sau thu hoạch cần nhanh chóng dọn dẹp, vệ sinh đồng ruộng (nhất là những vùng đã bị ngập sâu do ảnh hưởng của đợt mưa lớn trong những ngày cuối tháng 9 gây ra); tranh thủ thời tiết tạnh ráo khẩn trương để cày bừa làm đất và chuẩn bị sẵn sàng để chuẩn bị xuống giống gieo trồng vụ sắp tới. Trong tuần thứ 2 của tháng, trên khu vực được dự báo có khả năng xảy ra mưa to đến rất to với lượng mưa dự báo dao động trong khoảng 124-219mm (trong đó Quảng Bình là tỉnh được dự báo có lượng mưa lớn nhất) có khả năng gây dư thừa nước, ngập nước nhiều nơi; trong điều kiện đất quá ẩm ướt, các quá trình sinh trưởng và phát triển của các loại cây trồng sẽ bị ảnh hưởng nghiêm trọng (thậm chí có thể bị chết hoàn toàn); do đó, trong thời gian này, người dân không nên xuống giống gieo trồng các loại cây ngắn ngày để tránh thiệt hại đến nguồn cây con giống. Trong tuần cuối cùng của tháng 10, lượng mưa trên khu vực có xu thế giảm mạnh, mưa to chỉ xảy ra ở một vài nơi; do đó, người dân cần tranh thủ rút nước trên đồng ruộng, tiến hành cày bừa, xới xáo, làm đất để triển khai công tác xuống giống gieo trồng cho kịp với khung lịch thời vụ.

Rau các loại trong các giai đoạn xuống giống gieo trồng - phát triển thân lá - thu hoạch. Trong các giai đoạn này, độ ẩm đất thích hợp cho các loại rau sinh trưởng từ 70-80%. Dự báo trong tháng 10, khu vực tiếp tục có nhiều ngày có mưa, với tổng lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 69-100mm (trong đó tuần thứ 2 của tháng 10 là tuần được dự báo có lượng mưa lớn nhất), cân bằng nước trong đất trên toàn khu vực đạt từ 93-98%. Có thể nhận thấy, lượng mưa hữu hiệu và cân bằng nước trong đất trong tháng 10 cao hơn rất nhiều so với nhu cầu thực tế của cây rau sinh trưởng và phát triển. Do đó, đối với những diện tích rau đã đến kỳ thu hoạch, người dân cần khẩn trương thu hoạch triệt để (ưu tiên thời gian tuần đầu tiên của tháng 10). Đối với những diện tích rau đang trong giai đoạn phát triển thân lá, cần bám sát diễn biến thời tiết, tiếp tục triển khai công tác khơi thông dòng chảy, tạo thêm nhiều đường thoát nước trong ruộng để kịp thời tiêu nước khi có mưa lớn xảy ra; trong những ngày có mưa to (trong tuần thứ 2 của tháng), cần có các biện pháp che chắn (nhất là đối với rau ăn lá) để tránh mưa to gây dập nát cây rau; đối với những loại rau thân leo như dưa leo, bầu bí... cần làm giàn và gia cố lại giàn chắc chắn để đảm bảo cây rau không bị đổ ngã khi có mưa to; sau khi mưa tạnh và nước trong ruộng được rút cạn, cần xới xáo phá váng kết hợp làm sạch cỏ dại để giúp bề mặt đất thông thoáng khí nhằm giảm độ ẩm trong đất. Đối với những diện tích đất chưa xuống giống gieo trồng, cần hạn chế xuống giống khi đất quá ẩm ướt và cần thực hiện các

biện pháp giảm độ ẩm trong đất về ngưỡng giá trị độ ẩm thích hợp cho cây rau phát triển (70-80%) mới tiến hành xuống giống để hạn chế thiệt hại về cây con giống. Trong tháng 10, cần chú ý một số đối tượng sâu bệnh hại trên cây rau như: sâu xanh, sâu tơ, sâu ăn lá, bệnh chết cây con, bệnh thối nhũn, lở cổ rễ ... để chủ động có các biện pháp phòng trừ kịp thời và hiệu quả.

Trong tháng 10/2024, Bão/ATNĐ trên khu vực biển Đông và ảnh hưởng đến đất liền Việt Nam có khả năng ở mức xấp xỉ đến cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ (TBNN trên biển Đông: 2,0 cơn; TBNN đổ bộ: 0,8 cơn). Trong thời kỳ dự báo, KKL tiếp tục có xu hướng hoạt động gia tăng về tần suất và cường độ. Ngoài ra, các hiện thời tiết nguy hiểm khác như mưa lớn, dông mạnh kèm theo lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh có thể sản hưởng lớn đến sản xuất và các hoạt động dân sinh. Do đó, cần chú ý theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, thường xuyên cập nhật các thông tin dự báo, cảnh báo thời tiết để chủ động có các phương án ứng phó kịp thời nhằm giảm thiểu tối đa thiệt hại có thể xảy ra do các loại hình thiên tai gây ra.

Tin phát ngày: 01/10/2024

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/11/2024

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng